

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 145-2024
Datum : 6 september 2024
B&W datum : 17 september 2024
Beh. Ambtenaar : J. ten Dolle
Portefeuillehouder : A.J. te Lindert
Onderwerp : Visiedocument Internationale Schakelklassen Achterhoek-Zutphen

Aanleiding:

Gemeenten en schoolbesturen in de regio Achterhoek-Zutphen hebben hun krachten gebundeld om het onderwijs aan jonge nieuwkomers van 12 tot 18 jaar verder te versterken. Om het onderwijs zo goed mogelijk vorm te kunnen geven, hebben betrokken gemeenten en VO-scholen hun gezamenlijke visie op dit onderwijs opgesteld. Zie bijlage 1.

In dit visiedocument hebben zij hun strategie uiteengezet voor de Internationale Schakelklassen (ISK's), met als doel deze jongeren de best mogelijke start te geven in de Nederlandse samenleving.

Inhoud mededeling:

Ieder kind verdient het om zich te kunnen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf. Dat geldt ook voor nieuwkomers (vluchtelingen). In de regio Achterhoek-Zutphen zijn er ISK scholen voor nieuwkomers in de leeftijd van 12-18 jaar in Doetinchem, Winterswijk en Zutphen. Deze vallen onder het schoolbestuur Achterhoek VO.

Zowel het onderwijs als de gemeenten nemen hierin hun verantwoordelijkheid. Ieder op zijn eigen terrein en vanuit een eigen verantwoordelijkheid maar samenwerkend waar dat kan en noodzakelijk is. Er is de laatste jaren een exponentiele groei van ISK-leerlingaantallen te zien, waardoor de druk op de ISK's toeneemt. Het vinden van voldoende onderwijspersoneel en onderwijshuisvesting zijn hierbij uitdagingen voor gemeenten en het onderwijs.

De gemeenten in de regio Achterhoek hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over de samenwerking op het gebied van opvang van vluchtelingen over de verschillende gemeenten. Het bieden van voldoende en kwalitatief onderwijs aan de doelgroep maakt daar onderdeel van uit. Gemeenten en schoolbesturen in Achterhoek-Zutphen werken samen om jonge nieuwkomers snel toegang te geven tot kwalitatief hoogwaardig nieuwkomersonderwijs (ISK's) met focus op taal, rekenen, sport en deelname aan de samenleving.

Afgelopen periode hebben de gemeenten en het onderwijs daarom intensief met elkaar samengewerkt om tot een visiedocument te komen. Het betreft geen statisch document maar kan worden aangepast als de ontwikkelingen en opgedane ervaring hierom vragen.

Het visiedocument dient als onderlegger gebruikt te worden bij de regionale samenwerking. In het uitvoeringsdocument, dat onder de visie ligt, worden o.a. de verdeling van taken en verantwoordelijkheden beschreven.

Het visiedocument wordt op 18 september a.s. door de betreffende wethouders formeel vastgesteld/ondertekend.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

1. Visiedocument Internationale Schakelklassen (ISK's) Achterhoek Zutphen .

Visiedocument Internationale Schakelklassen (ISK's) Achterhoek-Zutphen

Ieder kind verdient het om zich te kunnen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf. Dat is voor jonge nieuwkomers (vluchtelingen) niet eenvoudig. Zowel het onderwijs als de gemeenten nemen hierin hun verantwoordelijkheid. Ieder op zijn eigen terrein en vanuit een eigen verantwoordelijkheid maar samenwerkend waar dan kan en noodzakelijk is.

Om het nieuwkomersonderwijs voor jongeren van 12-18 jaar (ook: Internationale Schakelklas – ISK) in Achterhoek-Zutphen zo goed mogelijk met elkaar vorm te kunnen geven, hebben de betrokken gemeenten en vo-scholen hun gezamenlijke visie op dit onderwijs geëxpliciteerd.

1. We willen jonge nieuwkomers zo goed mogelijk voorbereiden op deelname in de maatschappij. Dit betekent dat we hen zo snel mogelijk een plek geven in het nieuwkomersonderwijs (ISK). Als dat echt niet kan, omdat er op de ISK nog geen plek is, richten we gezamenlijk een tijdelijke nieuwkomersvoorziening (TNV) in of organiseren we een welkomstprogramma om de jonge nieuwkomers meteen in contact te brengen met hun leefomgeving en een opstap te maken naar het nieuwkomersonderwijs.
2. Educatie (met een focus op taal), participatie en zorg vinden wij kernbegrippen voor het nieuwkomersonderwijs.
3. We trekken samen op om kwalitatief hoogwaardig nieuwkomersonderwijs te realiseren. Dit betekent dat we afstemmen over onderwijshuisvesting, welkomstprogramma's, jeugdzorg en jongerenwerk. Zo nodig ondernemen we gezamenlijk acties richting de landelijke politiek.
4. We zorgen ervoor dat we elkaar niet verrassen door onderling (gemeente <-> gemeente en vo-scholen <-> gemeenten) snel en transparant te communiceren over bijvoorbeeld verwachte aantallen nieuwkomers, dreigende wachtlijsten en uitstroom van leerlingen. Om meer duidelijkheid te kunnen geven, streeft iedere gemeente naar een stabiel beeld over toekomstige opvangplaatsen voor (jonge) nieuwkomers. De gemeente Winterswijk heeft een coördinerende rol voor de Achterhoek als lid van de Provinciale regietafel Gelderland.
5. Personeel is een knelpunt. Om voldoende docenten en ondersteuners te vinden en te behouden voor het ISK van nu en in de toekomst, onderzoeken we een collectieve verantwoordelijkheid voor het in dienst nemen en houden van medewerkers die zich willen verbinden aan het (nieuwkomers)onderwijs.

6. We proberen het totaal aantal ISK's in Achterhoek-Zutphen beperkt te houden om levensvatbare en stabiele ISK-scholen te realiseren. Met het oog op eventuele groei van het aantal nieuwkomers brengen de vo-scholen in kaart wat de minimale omvang qua leerlingen is om op verantwoorde wijze een extra locatie voor nieuwkomersonderwijs op te richten. Een eventuele nieuwe locatie voor nieuwkomersonderwijs wordt niet gekoppeld aan een "kleine, geïsoleerde scholengemeenschap" in verband met de nadelige effecten op de bekostiging van het reguliere onderwijs.
7. We streven ernaar dat jonge nieuwkomers het onderwijs krijgen dat ze nodig hebben om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. We zoeken samenwerking met primair onderwijs, vervolgonderwijs (praktijkgericht en theoriegericht), sportverenigingen, jongerenorganisaties, samenwerkingsverbanden, etc. Waar nodig spelen we een bemiddelde rol voor elkaar om partijen met elkaar in contact te brengen ten behoeve van het nieuwkomersonderwijs.
8. We brengen de uitstroom van de ISK's in beeld met het oog op soepele doorstroom van leerlingen naar het reguliere onderwijs (pro, vo, mbo, hbo en wo, inburgering) of naar een baan. Met de opgedane inzichten onderzoeken we het ontwikkelen van leerroutes voor jonge nieuwkomers. Waar zinvol maken we de verbinding met het Doorstroompunt.
9. We maken een uitvoeringsdocument, met waar nodig een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken partners.

Voorstel college van B&W gemeente Aalten

Onderwerp	Visiedocument Internationale Schakelklassen Achterhoek-Zutphen
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	A5 Team Mens en Samenleving
Opsteller	Julia ten Dolle
Kenmerk	Z/24/163760/D-534784
Datum voorstel	5 september 2024
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Gewenste datum Raad	
Voorstel/mededeling Raad	Mededeling
Uitvoeringsprog. Raad	

Toelichting voorstel

Samenvatting	Portefeuillehouder A.J. te Lindert Gemeenten in de regio Achterhoek-Zutphen en Achterhoek VO hebben hun krachten gebundeld om het onderwijs aan jonge nieuwkomers van 12 tot 18 jaar verder te versterken. Om het onderwijs zo goed mogelijk vorm te kunnen geven, hebben betrokken gemeenten en de VO-scholen hun gezamenlijke visie op dit onderwerp opgesteld.
Voorgestelde beslispunten	1. Akkoord te gaan met het visiedocument Internationale Schakelklassen Achterhoek-Zutphen. 2. Wethouder te Lindert te machtigen het visiedocument Internationale Schakelklassen Achterhoek-Zutphen te tekenen. 3. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsmededeling.
Besluit	Akkoord.
Inleiding	Gemeenten in de regio Achterhoek-Zutphen en Achterhoek VO hebben hun krachten gebundeld om het onderwijs aan jonge nieuwkomers van 12 tot 18 jaar verder te versterken. Om het onderwijs zo goed mogelijk vorm te kunnen geven, hebben betrokken gemeenten en de VO-scholen hun gezamenlijke visie op dit onderwerp opgesteld. Zie bijlage 1. In dit visiedocument hebben zij hun strategie uiteengezet voor de internationale schakelklassen (ISK's), met als doel deze jongeren de best mogelijke start te geven in de Nederlandse samenleving.
Argumenten	<i>1.1 Een verantwoorde toekomst voor jonge nieuwkomers.</i> Ieder kind verdient het om zich te kunnen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf. Dat geldt ook voor nieuwkomers (vluchtelingen). Zowel onderwijs als gemeenten nemen hierin hun verantwoordelijkheid. Ieder op zijn eigen terrein en vanuit een eigen verantwoordelijkheid, maar samenwerkend waar dat kan en noodzakelijk is. In de regio Achterhoek-Zutphen zijn ISK scholen voor nieuwkomers in de leeftijd 12-18 jaar in Doetinchem, Winterswijk en Zutphen. In de afgelopen jaren is de druk op het ISK -onderwijs toegenomen. Er is sprake van een hogere instroom, sterk veranderende leerlingaantallen en tijdelijke uitbreidingen. Dit vergt veel inzet en flexibiliteit van het onderwijs. Met name het tijdig organiseren van voldoende gekwalificeerd personeel is iedere keer een uitdaging. Voor gemeenten geldt dat zij voor passende huisvesting moeten zorgen. Ook dat brengt uitdagingen met zich mee. <i>1.2 Regionale samenwerking op het gebied van opvang voor vluchtelingen.</i> De gemeenten in de regio Achterhoek hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over de samenwerking op het gebied van vluchtelingen over de verschillende gemeenten. Het bieden van voldoende en kwalitatief onderwijs aan de doelgroep maakt daar onderdeel van uit.

Gemeenten en Achterhoek VO werken samen om jonge nieuwkomers snel toegang te geven tot kwalitatief hoogwaardig nieuwkomersonderwijs (ISK's) met de focus op taal, rekenen, sport en deelname aan de samenleving. Hiervoor is een visiedocument opgesteld dat als onderlegger gebruikt dient te worden in de regionale samenwerking. Onder de visie ligt een uitvoeringsdocument waarin o.a. de verdeling van taken en verantwoordelijkheden worden beschreven.

Kanttekeningen

n.v.t.

Overleg gevoerd met

Afdeling /Team: Persoon: Overlegpunten:
Saskia van Erkelens: informatief

Vervolgstappen en planning

1. Ondertekening visiedocument op 18 september a.s.
2. De raad informeren via bijgevoegde raadsmededeling.

Participatie

n.v.t.

Communicatie

zie bijgevoegd persbericht